

གཞི་རྒྱ་

༡༡། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༩༧

ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༠

ཟླ་བ།

ལྷོ་འོ་འདོན་ཐེངས། ༣༡

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༧ བར།

གཉན་རིམས་ཀོ་ཟེར་ ༡༩ ཉམས་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་དབལ་ལྷན་འཛོལ་
བསྟེན་བཀའ་རྒྱུ་མཚོག་ལ་ལས་དོན་སྟུན་གསལ་བྱ་བ་ཞིབ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༩

དཀར་ཆག

ཚོགས་གཙོ་འོ་སྟོན་སྒྲིང་།

༡། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ།.....	༩
༢། རྒྱལ་ཡོངས་སྟོ་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་རིང་ཏུ་ཐོག་ནས་བོད་སྟོན་སྟོན་འབྲིང་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཀྱི།.....	༤
༣། གཉན་རིམས་ཀོ་མེད་ཀྱི་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུང་རྩུ་འཕྲུགས་གནང་བ།.....	༤
༤། འཕྲུགས་མགོ་ཀའ་ཉིང་ཏུ་འོ་སྟོན་འོ་སྟོན་མཚོག་ནས་ནད་ཡམས་དང་འབྲེལ་བཀའ་སྟོན་བརྩམས་གནང་བ།.....	༦
༥། གསོ་རིག་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཏུ་ཐོག་གཏམ་བཤད་བཤོ་སྒྲིང་གི་ལས་རིམ་གོ་སློབ་ཀྱི་ཞུས་པ།.....	༦
༦། གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྟོན།.....	༧
༧། གནས་ཚུལ་སྟོན་བསྟུན།.....	༩
༨། གསལ་བསྟུན་དང་རེ་སྟུལ།.....	༡༠
༩། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ།.....	༡༣
༡༠། འོང་རྒྱུ་ལས་འཆར།.....	༡༣

གསར་འཛིན་འདོན་སྟོན།.....བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྟོན་ཚོགས།

སྟོན་སྟོན་པ། ..... ཚོགས་གཙོ་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་མཚོན་གཙོ།

དུང་ཆེ་སྟོན་རམས་པ་བསྟུ་སྟོན་དག་དབང་སྟོན་པ།

ཚོགས་གཙོའི་སྡོན་སྦྱང་།

རྒྱ་ཆེ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱན་འཛིན་འཚོ་བྱེད་སྐྱོན་བ་ཡོངས་ལ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་
 ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཉེ་འཚམས་འདི་བཟུལ་གིས་བདེ་ལེགས་ལུ། གསོ་རིག་རྒྱན་ཚོགས་ནས་ཟླ་དྲུག་རེའི་མཚམས་གསོ་རིག་
 གསར་འཛིན་རེ་འདོན་སྟེལ་ལྷོ་བཞིན་ཡོད་པས་ད་ཐེངས་གསོ་རིག་གསར་འཛིན་འདོན་ཐེངས་ ༣༡ པའི་ཚོགས་གཙོའི་སྡོན་སྦྱང་
 དུ་དོན་གནད་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལྷོ་རྒྱའི་དང་པོ་ནི། དེང་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་གཉན་ལ་གཉན་སྲིན་གོ་རོ་ཧྲ་ཤེས་(SARS CoV-2)
 ལས་བྱུང་བའི་གཉན་རིམས་གོ་མེད་༡༥ ཟླ་བཀད་མེ་ཆེར་འགྲོ་ཞིང་དུས་ཡུན་གྱི་དུའི་ནང་འགྲོ་བ་མི་འབྲུམ་སྐྱབ་བདུན་ལྟ་
 གི་ཆེ་སྲོག་འཕྲོག་པས་དུས་རབས་འདིའི་ནད་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ནད་ཡམས་འདིའི་རྒྱབ་སྡོངས་བྱུང་བ་
 སོགས་ལ་རྒྱས་བཤད་མི་དགོས་པར་གཉན་རིམས་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་སྡོན་འགོག་གསོ་བཙུག་གི་ཐབས་
 ལམ་ཅི་ཡོད། ནད་གཞི་འདིར་དངོས་སུ་གསོ་བཙུག་ལ་བཞུགས་སྐབས་སྐྱོན་བའི་དོས་ནས་ནད་པར་ཟས་སྦྱོར་སྐྱོན་དཔུང་དང་
 བདག་གཞན་སྦྱང་བའི་ཐབས་ལམ་སོགས་ལམ་སྟོན་ཅ་འཛིན་ཞིག་གཏན་འབེབ་དགོས་གཤམ་ལ་དམིགས་ནས་གསོ་རིག་རྒྱན་
 ཚོགས་ནས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུང་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་སྡོན་འགོག་དང་གསོ་བཙུག་གི་ལམ་སྟོན་བཅས་ལམ་སྟོན་གཉིས་
 གཏན་འབེབས་གསལ་བསྐྱབས་གནང་། གཉན་རིམས་གོ་མེད་༡༥ འདི་གཉན་སྲིན་ནད་འབྱུང་གསར་བ་ཞིག་གི་རྒྱུ་བྱེད་ནས་
 མིའི་ལུས་ཁམས་ལ་གཞོན་འཆེ་རི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ནད་དང་གཉན་སྲིན་གྱི་རོ་བོ་དང་དེའི་རྣམ་འགྲུར་ནད་ཉགས། གཞན་
 ཡང་གཉན་རིམས་འདིར་བྱི་ལུགས་སྐྱོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཚན་རིག་ཉམས་ཞིབ་དང་ཚད་ལྡན་དཔུང་ཞིབ་ཡིག་ཆ་ཁག་བཅས་སྦྱོགས་
 སྦྱོག་གིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཁ་བསྐྱོད་ཚུལ་དང་ལྷག་པར་འབྲུང་འགྲུར་མི་རབས་རྣམས་ལ་ད་ལྟའི་གཉན་
 རིམས་འདིའི་སྐོར་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་གཞི་ཤིས་ཉོགས་སྐབས་དང་ཉམས་ཞིབ་པ་རྣམས་ལ་ཉམས་
 ཞིབ་ཁྱེད་ས་བཙུག་གི་ཅ་འཛིན་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཟོ་འདོན་སྐབས་རྒྱ་དམིགས་ནས་ཉམས་ཞིབ་ལས་འཆར་ཞིག་ཀྱང་རིམ་བུས་སྟེལ་
 འཆར་ཡོད་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནད་གཉན་གྱི་ལེ་ལྷ་༡༩ ཅས་གཉན་རིམས་ནད་ཡམས་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱ་
 ཚོགས་བྱུང་བར་འགོག་བཙུག་སུ་ལག་ལེན་དང་སྐྱོན་སྦྱོར་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱང་འོས་སྦྱོར་བྱས་ཡོད་ཅིང་རང་རིགས་སྐྱོན་བ་རྣམས་
 ལས་ཀྱང་མི་རིགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་བདེ་ཅ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ད་ལྟའི་གཉན་རིམས་འདི་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འདི་མང་ལ་རིམས་

སྤང་རིལ་བུ་སྐྱེ་ལ་འདོག་རྒྱུའི་མཚོན་སྲོན་འགོག་དང་གསོ་བཅོས་ཀྱི་ལག་ལེན་རྣམས་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་ཐོག་ལག་བསྟར་
 འགན་འཁུར་ཆེར་བཞེས་གནང་བ་ལས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ད་བར་བོད་མིར་ནད་གཞི་འདི་ཐོག་མཁན་དང་ནད་ཡམས་འདིས་
 ཚེ་སྲོག་ཕྱིན་པའི་གངས་ཉུང་ཤས་ལས་བྱུང་མེད། འདི་ལྟའི་སྲོན་འགོག་དང་གསོ་བཅོས་ཀྱི་ལག་ལེན་རྣམས་རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་ནང་
 ལོ་འཕྲོད་བསྟེན་སྦྲིག་འཇུགས་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པ་བརྒྱུད་གསོ་རིག་སྲོན་འགོག་དང་སྤྲོན་བཅོས་རྣམས་ཁྲིམས་མ་ཐུན་ཚོག་
 མཚན་ལག་བསྟར་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་གལ་ཆེ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན་གསོ་རིག་རྒྱུད་འཛིན་དང་ལྷག་
 པར་གསོ་རིག་རིག་གཞུང་བསྟེན་གནས་ཁང་། གསོ་རིག་ལྷན་ཚོགས་འདི་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་བཟོ་འཇུགས་བཅས་ཚང་མས་ལུས་པ་
 མཉམ་སྦྲུང་གིས་འཆར་གཞི་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཡང་སློབ་འགྲོ་བ་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཞབས་
 འདེགས་བསྐྱབ་ཐུབ་པའི་རེ་འདུན་ལྷན་བཅས་ཚོགས་གཙོའི་མིང་འཛིན་སྤྲོན་པ་ཆེ་རིང་མཚམས་གཙོད་གྱིས་ལྷ་༦ ཚེས་༢༠
 ལ།།

༡། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་སྤྲེལ་
 རིམ་པའི་ནང་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་གསོ་བ་རིག་པ་
 འདི་བཞེན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་མིན་
 ལྷན་བཞག་རིག་གནས་ཁོངས་ཚོལ་འགོ་དཔེ་སྤྱི་ལོ་དང་
 འབྲེལ་ལྷན་དང་ཚོགས་མི་རོ་བཅར་རིམ་པ་ལྷན་གྱི་བོད་
 གསལ་སྤྱོད་ལྷན་དེ་བཞེན་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་
 རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་(14.COM December 2019)

<<https://ich.unesco.org/en/10b-representative-list-01098>> གོ་སྐབས་བསྐྱར་གཏང་རྗེས་བཏུ་ཞིབ་ཆེད་བཞག་པ་
 ལས་ཐག་གཅོད་གང་ཡང་བྱུང་མེད་ན་དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠
 ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་གཉིས་རིང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་
 བསལ་ཡས་སྤྱི་ལོ་དུ་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་འདི་
 བསྐྱོང་ཚོགས་གནང་། ཚོགས་འདུ་འདི་ཐོག་གོང་གསལ་
 གནད་དོན་ཐོག་གོས་བསྐྱར་བྱས་པས། དེ་སྤྱི་ལོ་ ལྷན་ཚོགས་
 བསལ་གསལ་བཞག་ཡིག་ཆ་སྤྱི་ལོ་བཞག་སྤྱི་ལོ་དང་གོང་
 བཞེས་ཡོང་བ་ལྷན་དང་འབྲེལ་ཚོགས་འདུ་འདི་འདི་ཐོག་
 གོས་བསྐྱར་བྱུང་བའི་དོན་ཚད་བཞེན་ཚོགས་ཀྱི་མཚུགས་སྤྱི་
 ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་དབུས་དགོས་མིན་གནས་སྤྱོད་སྤྱི་

དང་དབུས་ལ་གཞིགས་ནས་གནང་རྒྱུ་འདི་ཐོག་གཅོད་བྱུང་དེ་ལྟར་
 ཚོགས་འདུ་འདི་ཐོག་Intangible Culture Heritage
 ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱོད་དེ་བོད་ཡིག་ཐོག་མངོན་མིན་ལྷན་བཞག་
 རིག་གནས་ཅེས་གཏམ་འབེབས་གནང་རྒྱུ་ཐོག་
 གཅོད་བྱུང་། དེ་ནི་བོད་ནང་མངོན་མིན་ལྷན་བཞག་
 རིག་གནས་ཅེས་གཏམ་འབེབས་ཐོག་པ་དང་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་
 ཡང་ལུང་དུ་ཡོད་པ་དང་མངོན་མིན་ཞེས་ཚིག་དེ་གསོ་བ་
 རིག་པ་ལྷན་སྤྱི་ལོ་རིག་གནས་ཤིག་ལ་གོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྲིས་དེ་སྤྱི་ལོ་གཏམ་འབེབས་ལྷན་གྱི་ཚོགས་འདུ་འདི་ཐོག་
 དོན་ཚད་གཞན་ཁག་ཅིག་ཐོག་ལ་གོས་བསྐྱར་དང་ཐོག་
 གཅོད་བྱུང་ཡོད།

༡། རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་རིང་འབྲེལ་གྱི་ལས་འགུག་འཛུགས་པའི་སྒོ་ནས་བོད་སློབ་སློབ་འབྲིང་དང་འབྲོང་བསྟེན་ཞབས་ལུ།

རྒྱ་ནག་གོང་ཁྲིའི་སློབ་ལུ་ལྷན་པའི་མཆེད་པའི་གཉན་རིམ་གོ་མེད་ ༡༩ ལྟ་ཡམས་འཛུགས་སྐོར་ཁྲིའི་ཡོངས་ལ་ཁྲབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་ལྷག་པར་རྒྱ་གར་ནང་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལས་ཟླ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རིང་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་གསལ་བསྐྱབས་སྤེལ། ལྟ་ཡམས་ཁྲབ་གདལ་བཀག་འཁོག་ཆེད་ལས་ཁུངས་དང་སློབ་གྲྭ་དེ་བཞིན་ཁོམ་ར་སོགས་ཆ་ཚང་སློབ་རྒྱུ་ལེ་ལོ་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་བཀག་རྒྱ་དམ་བསྐྱབས་གནང་བའི་དུས་ཚོད་དེ་སྟབས་བསྟུན་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ལ་བོད་རིག་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་འོ་སློབ་དང་བོད་སློབ་ཀྱི་མཛུགས་ལམ་ཐོག་གཏམ་བཤའ་ལས་རིམ་ཞིག་སྐད་འབྲིང་བའི་ཐོག་གོ་སློབ་ལུ་ལ། ལས་རིམ་འདིར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་པ་(སློབ་རམས་པ་བསྟུན་འཛིན་སྤྱི་བ་ལ། སློབ་རམས་པ་བསྟུན་འཛིན་དབང་སྤྱི་བ་ལ། སློབ་རམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐལ་བཟང་། སློབ་རམས་པ་ཆེ་བཟོན་མི་འཕྱུར། སློབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཚོགས་ལ།)ལྷན་རིམ་བས་གསུང་བཤའ་གནང་ཡོད་ཅིང་ཁྲིའི་སློབ་མ་གྲངས་༥༥ཙམ་མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་གོ་སློབ་ལུ་ལེགས་སྤེལ་བྱུང་བ་བྱུང་།

༢། གཉན་རིམ་གོ་མེད་༡༩ ཉམས་ཞིབ་དང་ཁྲད་ལས་ཚོགས་ཚུང་ཟུར་འཇུགས་གནང་བ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་སློབ་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་དོན་ཚན་༤༡དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ཟླ་༥ཚེས་ ༢༩ལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སློབ་ཚོགས་མི་རྣམས་ཁ་བར་ཐོག་གོས་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གོང་ཁྲིའི་སློབ་ལུ་ལེ་ལོ་ལྷན་པའི་མཆེད་པའི་COVID - 19 ལྟ་ཡམས་འཛུགས་པའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ཟུར་འཇུགས་གནང་གཏམ་ཞུས་ཞིང་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མིར་ཡ་རྒྱལ་བའི་སྐྱབས་འབུལ་སློབ་པ་བཟེས་པ་གཙོ་བོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་མི་གཅིག་བཅས་སྐབས་དུག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཚོགས་མི་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉམས་ཞིབ་ལ་མཁས་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་དུང་ཆེ་ཟུར་བ། གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབས་འབུལ་ཁྲིའི་ཚོགས་མི་༡༡ ལས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་ཚུང་བསྐྱོས་གཞག་གནང་།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༥ ཚེས་༡༡ ཉིན་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཚོགས་འདུ་དང་པོ་བསྐྱོང་ཚོགས་གནང་ནས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་དང་དེ་བཞིན་ཅ་འཛིན་སྤྱི་གཞིའི་ནང་དོན་གནད་ཐོག་གོས་བསྐྱར་གནང་དེ་རྗེས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་འོ་སློབ་ལུ་ལེ་ལོ་ལྷན་པའི་འཛུགས་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲིའི་ཚུ་ཚོད་༣༧ ཙམ་རིང་གོས་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅ་འཛིན་ལམ་སྟོན་ཁག་གཉིས་ཉེ། གཉན་

རིམས་གོ་མེད་༡༩ སྡོན་འགོག་གི་ཚ་འཛིན་ཡིག་ཆ་དང་། གཉན་རིམས་གོ་མེད་༡༩ གསོ་བཅོས་ཀྱི་ཚ་འཛིན་ཡིག་ཆ་བཅས་
གཉིས་གཉན་འབེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༦ ཚེས་༩ ཉིན་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་
བོད་མིའི་སྐྱེག་འཇུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེད་བཅར་གྱིས་དཔལ་ལྷན་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་སློབ་མཚོག་དབུས་བྱང་
ཆེ་ཚུང་རྣམས་བཅས་ལ་ཚ་འཛིན་ལས་སྡོན་གཉན་འབེབས་སྟེན་གསན་དང་སྐྱབས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་རྒྱབ་གཉེར་
བཀོད་ཁྲབ་ཡོང་བ་ལུས་དོན་དེ་ལྷོ་འདོན་ཐེངས་༣༡ ཉིན་རྒྱབ་གཉེར་བཀོད་ཁྲབ་ཀྱི་ཕྱག་ཡིག་བཅུ་གཟུགས་གནང་།

ཡིག་ཡང་། CoVID 19༡༩༠༢༠་་་༡༠༡༡༡༧༦

༡༡། མཚུངས་མེད་གསོ་བ་རིག་པའི་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་སྡོན་པ་རྩན་རྒྱལ་ལ།
 ཆེད་ཀྱི་ མཚུན་རྒྱབ་བཞིན་དེད་
 རྣམས་མཛེས་སྤྱི་ལོགས་ཚང་མར་ལུ་ཉན་གཉན་རིམས་ ༡༩ ནད་གཞི་ཁྲབ་གདལ་འགྲོ་བཞིན་པར་བཞེན་
 རང་གཞན་ཚང་མ་དང་མཚུངས་ཆེད་ཀྱི་གནས་སུ་རྒྱུར་བཞིན་པའི་དུས་འདིར་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་པས་རོམ་ནས་རྣམས་
 པ་མཉམ་སྦྲེང་ཚོག་ཞུ་སྐྱོད་པ་འི་ཡོད་འབྲར་དུ་བཞེན་དགོས་དུས་ཡིན། འདི་མཉམ་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་
 རྣམ་ཚོགས་ཀྱི་ས་ཤོན་ལམ་སྟོན་ལེབས་པའི་ཚོག་འདི་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མར་གོ་བརྒྱུར་གྱིས་ཉེ་མཐུབ་
 མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར་མཉམ་སྦྲེང་ཡིག་ཆ་ལ་བྱགས་སྦྲང་ཡོད་པ་དང་། གསོ་རིག་ཕྱག་ལེན་གནང་
 མཁན་སྡོན་པ་རྣམས་ནས་ལུ་ཉན་དོག་དབྱེད་པས་གཉན་རིམས་ ༡༩ དང་འབྲེལ་བའི་གསོ་བྱེད་དམ་སྟོན་འགོག་
 ལ་དམིགས་ཉེ་ཚ་འཛིན་ལམ་སྟོན་དུ་བེད་སྲོད་གནང་ན་འགྲིག་པའི་རྒྱབ་གཉེར་ཞུ་རྒྱ་དང་། མ་འོངས་པར་ཚ་
 འཛིན་འདིའི་ཐད་དུས་དང་འཚམས་པའི་བརྒྱུར་བཅོས་རིགས་ལྟར་ཆེ་རྣམས་ཚོག་འདི་ནས་འབྲེལ་ལམ་ཡོད་རྒྱ་
 ཡིན། བོད་མིའི་སྐྱེག་འཇུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༠༦ ཚེས་ ༡༡ ལ།

ཟིང་ཅན་གྱི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་མི་རྒྱལ་ས་ཚོགས་པ་དང་ཚོང་སྟེ། དེ་བཞིན་སློབ་ཁང་བསྟེན་གནས་སོགས་ལས་རིགས་འདྲ་
 མིན་ནང་ལས་གཉེར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་མི་སོ་སོའི་ཀྱན་སྲོད་འབྲེར་སྤངས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱད་གི་ཚོར་བ་འདྲ་མིན་བསྟེར་བཞིན་
 ཡོད་ན་རྒྱན་དུ་ཀྱན་སྲོད་འཛོལ་པར་བསྟེན་པའི་སློབ་ནས་རང་ཉིད་དང་གཞན་ཚོགས་སྤེ་ཚང་མ་བདེ་སྲིད་ཡོང་རྒྱའི་ཐབས་ལམ་
 བཅའ་ཐབས་ཆེད་དུ་དམིགས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་རྒྱན་སྤྱད་ལུགས་ནས་རྒྱན་སྲོད་ཀྱི་ཤེས་བྲ་
 དང་ལྷག་པར་ནང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྲུང་སྲོལ་སྤེལ་བའདུག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྲོལ་སློབ་ཚུལ་དང་མན་ཡོན། དེ་བཞིན་ནང་
 དང་སྤྱད་བསྟེན་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སློབ་ནས་དེ་སེལ་ཐབས་སློབ་གཏམ་བཤད་
 དང་ཅི་བ་བཟོ་སྦྱང་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

༥། བཀའ་སྲོལ་སྤྱི་བཟུངས།

༥།༡ དེ་བཞུགས་སྐྱོན་བཅས།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་གྱི་ལོ་༢༠༢༠ ལྷ་༡ ནས་གྱི་ལོ་༢༠༢༠ ལྷ་༦ ཚེས་༢༠ བར་
ཁྲིན་སྐྱོན་བ་གངས་༩ དེ་བཞུགས་བཀའ་བས་ད་བར་ཁྲིན་བསྐྱོན་སྐྱོན་བ་གངས་༥༠༦ ལྷན་ཚོགས་འོག་སྐྱོན་བའི་དེ་བཞུགས་ལྷན་
སྐྱོད་བཅས། དེ་བཞུགས་ཚོགས་མིའི་མཚན་གཞུང་ཆ་ཚང་གཤམ་གསལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱའི་ཐོག་གཟིགས་ཐུབ།

<<https://tibmedcouncil.org/registered-medical-practitioner/>>

༥།༢ བོད་སྐྱོན་མ་ཐུན་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི།

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་གོས་ཚོད་དགོངས་དོན་གྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་བོད་སྐྱོན་མ་ཐུན་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཅེས་གསོ་བ་
རིག་པའི་བསྐྱོན་བ་སྤྱི་དང་ཡང་སྐོས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ལས་དོན་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆེད་བོད་སྐྱོན་མ་ཐུན་གྲོགས་ཀྱི་
ཚོགས་མི་ཅེས་ཟུར་གྱི་བཀའ་བས་འདས་པའི་ལྷ་བྱུག་གི་རིང་མི་གངས་༡༠༠ བོད་སྐྱོན་མ་ཐུན་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིར་འཇུག་བཞུགས་
ཀྱིས་ད་བར་ཁྲིན་རྒྱལ་ཁབ་འབྲེལ་མིན་༡༩ ནས་ཚོགས་མི་གངས་༡༠༡ བོད་སྐྱོན་མ་ཐུན་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིར་རང་མོས་ཀྱིས་
འཇུག་བཞུགས་དེ་བཞུགས་བཀའ་ཡོད། བོད་སྐྱོན་མ་ཐུན་གྲོགས་ཀྱི་དེ་བཞུགས་ཚོགས་མིའི་མཚན་གཞུང་ཆ་ཚང་གཤམ་གསལ་
བྱ་རྒྱའི་ཐོག་གཟིགས་ཐུབ།

<https://tibmedcouncil.org/wp-content/uploads/2020/09/for_website_sept_2020.pdf>

༥།༣ འཕྲོད་བསྟེན་གཏམ་བཤད།

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཕར་མའི་ལས་དོན་གྱི་སྤྱི་ལོ་འདོངས་མི་མང་དབུས་འཕྲོད་བསྟེན་གོ་ཉོགས་དང་ནད་གཞི་སྤོན་འགོག་གི་ལས་
རིམ་ཞིག་དེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༦ ནས་བོད་ཀྱི་བརྒྱུ་འཕྲིན་གྱི་སྐྱབས་སྐྱོད་སྤྱོད་སྟེགས་ལས་རིམ་ཐོག་རྒྱུངས་སྤྱི་དང་ལྷན་དང་ལྷན་
ཡོད་ལས་འདས་པའི་ལྷ་བྱུག་གི་རིང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལས་སྤྱི་འགོག་ཤེས་བྱ་འཕྲོད་བསྟེན་སྐོར། གང་བ་འཇགས་པའི་
ནད་གཞི་རོ་སྤོད་དང་སྤོན་འགོག་སྐོར་བཅས་བརྗོད་གཞི་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་བཟོ་སྤོད་ལྷན་ནས་བོད་ཀྱི་བརྒྱུ་འཕྲིན་བརྒྱུད་ལམ་
ཐོག་ནས་རྒྱུང་སྤྱི་དང་ལྷན། <<https://tibmedcouncil.org/general-health-talk/>>

༥།༤ རིམས་སྐྱེད་རིམ་བྱ་བའོས་འགྲེམས་ལྷན་བཅས།

ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་ལོ་འདོངས་རིམས་སྐྱེད་རིམ་བྱ་བའོས་ལྷན་བཅས་གངས་༣༠༠ ཅམ་ཡོད་བ་བ་དེ་ད་ཆ་ནད་ཡམས་ཁྱབ་གདལ་
སྐབས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གསལ་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་ལས་བྱེད་ནམས་ལ་རིན་མེད་བའོས་འགྲེམས་ཐུབ་བ་བྱུང་།།

༡། གསལ་བསྐྱབས།

༡༡ རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་ནས་ཀོ་མེ་ཏཱ་ལའི་དང་འབྲེལ་ཁྲིམས་དོན་གསལ་བསྐྱབས།

༡༡ །བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས།། CENTRAL COUNCIL OF TIBETAN MEDICINE

(Registered under the Societies Registration Act XXV of 1860 vide Registration No. 4348/CH/RC)

Ref. No. CCTM/D-127/2019-20

Date 24/03/2020

༡༡ །བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་སྐོར་བཞུགས་པའི་དང་། གསོ་ཚོལ་གཉེར་ཁང་དང་། རྫོང་ལྷན་ཁང་ཆེད་གཉེར་སྐོར་བ་
དང་སྐོར་ཚོལ་བ་ཡོངས་ལ།
ཆེད་ལྷན།

མཉེན་གསལ་བཞིན་དེད་འཛུལ་གྱི་དང་ནང་ལུ་ཉན་ COVID-19 ཉན་གཞི་ལྷབ་གདལ་ཆེ་ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པས་རང་ཉིད་ས་
གནས་གང་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བཞེན་གྱི་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱི་ལས་ལྷོན་བཀོད་ལྷབ་གང་གནང་ལ་བཅི་སྤྱད་དང་ལེན་
རྒྱ་དགོས་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་ཆེ་བས་སོ་སོའི་གནས་ལུ་ལྱི་དབུས་དང་ས་གནས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཅ་
ཆའི་ཚོག་བཀོད་ལྷབ་ལས་ལྷོན་ནས་ཉིད་ལྷར་མཉེན་ཚོགས་ཚོག་ཕྱག་བཟུར་གནང་དགོས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱབས་ལྷན།

དཉིན་གྱི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་ཉི་ལྷ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ལྷན་ཁང་ཆེས་ད་ལྱི་ཉན་གཞི་ཡོད་པའི་སྐོར་འགོ་བཟུངས་
འཛིན་ཆེད་སྐོར་གྱི་སྐོར་བ་ནས་སའི་ཅ་འཛིན་ལས་ལྷོན་ཞིག་གསལ་བསྐྱབས་གནང་འདུག་པ་ཁ་ལིག་འདི་མཉམ་ཆབས་འདུལ་
རྒྱ་བཞིན་ཡོད་ན་ཉི་ལྷ་ཅལ་གྱི་སྐོར་བ་ནས་སའི་ཅ་འཛིན་དེར་དོ་ནན་ཅི་སྤྱད་དང་། གལ་ཏེ་རབ་བྱུང་ན་གནས་སྐབས་
སོ་སོའི་ཚོགས་སྐོར་སྐོར་ཁང་གྱི་རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བཞེན་དབུས་སའི་གཞུང་གི་ཅ་འཛིན་ལས་ལྷོན་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་བཀོད་ལྷབ་གང་
གནང་ལ་བཅི་སྤྱད་དང་ལེན་གྱི་ས་ཕྱག་བཟུར་གནང་དགོས་པ་དེ་དོན་གསལ་བསྐྱབས་ནན་པོ་ལྷན།

དབུས་སའི་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་ལྷབ་ལ་ཅི་སྤྱད་དང་ལེན་ས་རྒྱ་ས་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འབྲེན་ཆེ་གསོ་རིག་ལྷན་
ཚོགས་ནས་འགན་ལེན་ལྷན་ལྷན་པའི་དོན་ཚན་གསལ་བསྐྱབས་ལྷན་ལ་ཅུ་ལྷན་ཡོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལིག་ཚང་ནས་
ཕྱི་ཚེས་ ༢༠༢༠ ལྷན་ཚེས་ ༡༠ ལ་ལྷན།

༡༡ འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས།

༡༡། འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས།

<www.tibmedcouncil.org>

ཡིག་ཡང་། ༢༠༢༠༩༡༢༠༩༢༠

ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས།

འཛམ་གླིང་གི་སྤོགས་གང་སར་བཞུགས་པའི་མོད་མི་མེད་སྤྱོད་ལས་ལ། འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་
 བསྐྱོད་ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཞུ་ཞིང། དེར་འཛམ་གླིང་ནང་ཚུ་བྱན་COVID-19 བྱུང་ཡམས་འདི་ལྟར་
 གང་ལ་ཆེ་ཆེར་འཕྲོ་ཞིང་མི་མང་པོ་དང་འཕྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་འདི་ག་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་
 བསྐྱོད་ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཞུ་བའི་མཉམ་འབྲེན་ལས་ལྷན་པའི་གཞི་གཉིས་ལ་ཞབས་ཞུའི་ཆེད་འཕྲོ་སྤོགས་
 བཞག་གནང་ཡོད་པ་དང། ཡང་མོད་མི་གང་ཞིག་ལ་ནད་ཡམས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་དོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་
 མེད་པའོག་སོགས་ལས་སྡེ་དཔོན་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
 ཡང་ད་ཆ་སྡེ་ཚོགས་ལ་འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་ལས་སྡེ་ཚོགས་ལྷན་པའི་གནས་ཚུལ་
 ལ་འདི་ནས་ཇུ་པ་༩ ཆེས་༡ བསྐྱོད་ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
 བསྐྱོད་ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
 ཇུ་ཆེ་མི་མང་དང་སྡེ་ཚོགས་ལྷན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
 ཇུ་ཆེ་མི་མང་དང་སྡེ་ཚོགས་ལྷན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
 ཇུ་ཆེ་མི་མང་དང་སྡེ་ཚོགས་ལྷན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།

- ༡། མཉམ་འབྲེན་ལས་ལྷན་པའི་འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་ཆེད་འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་ལས་སྡེ་ཚོགས་
 ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
 ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
- ༢། ཚུ་བྱན་ COVID-19 བྱུང་ཡམས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་དོགས་པ་དང་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
 ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།
- ༣། འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་ཆེད་འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་ལས་སྡེ་ཚོགས་
 ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད།

། གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་ཆེད་འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོགས་ལས་སྡེ་ཚོགས་
 ཞབས་ཞུའི་གསལ་བསྒྲགས་ཆེ་འདི་ནས་ཀྱི་ལྷགས་སྡེ་བཞག་འཕྲོ་སྤོགས་ཞུས་ཡོད། །

༥། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན།

སྐྱེད་ལོར་གནས་བཞུགས་ལྷུས་Ann Barretoལགས་ནས་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཉིན་སྟོང་ཆིག་གི་ཐམ་བུ་ཞལ་འདེབས་གནང་སོན་གྱི་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་རྒྱན་ལོན་ལ་ཐན་པའི་ཆེད་ཆོགས་སྐྱེད་ཁག་ནས་རོགས་དུལ་དང་ཞལ་འདེབས་གནང་མཁན། ལྷན་པར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གསུང་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཆེད་ཁང་བ་དང་ལས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ལོགས་མ་ཐུན་འགྲུང་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་རྒྱ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷན་ཚོགས་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱན་གསུམ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་ཐུན་འགྲུང་གནང་མཁན་ཆེད་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷན།

༡༠། རོང་རྒྱུའི་ལས་འཆར།

- ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ ༣ ན་ལ།
- གསོ་བ་རིག་པའི་ཉིན་མོ་སྤྱང་བཅི་ཐེངས་གཉིས་ལ།
- གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཉོགས་ཞེས།
- འཕྲོད་བསྟེན་གཏམ་བཤད་དང་ནད་གཞི་སློབ་འཁོག་བསྐྱོང་།

འབྲེལ་ཡུལ་ཁ་བྱང་།

Postal Address: Central Council of Tibetan Medicine
 GangchenKyishong, Dharamsala-176215
 DisttKangra, Himachal Pradesh
 North India
 Tele Fax – + 91 1892 226462 / 8629006677 / 9459147377
 Email: chethoe@yahoo.com / cctm2004@gmail.com /
 Website: www.tibmedcouncil.org

Bank Details:

Account Name: Central Council of Tibetan Medicine
 Account No. 20590110016886
 IFSC Code: UCBA0002059
 MICR Code: 176028096
 Address: UCO Bank, CTA, Dharamsala,
 Distt. Kangra (H.P.) INDIA

SORIG Newsletter

CENTRAL COUNCIL OF TIBETAN MEDICINE

July, 2020

VOLUME: 32

CONTENTS

Chairperson's Message

1.	CCTM Special Meeting	1
2.	Teaching and Health service during Nation's Lockdown	2
3.	Formation of special SARS CoV-2 Research and Expertise team	2
4.	Chamgon Kenting Tai Situ Rinpoche's special talk regarding the pandemic	2
5.	Virtual talks	2
6.	Official Visit	3
7.	News in Brief	3
8.	Announcement and appeal	4
9.	Acknowledgement	4
10.	Upcoming events	4

Upcoming events

- 33rd CCTM Board Meeting
- 2nd Sowa-Rigpa Day Celebration
- Inspection to registered Sowa-Rigpa Institutions
- CMEs & Health Talks

Published By: Central Council of Tibetan Medicine

Editors: Dr. Tsering Tsamchoe and Dr. Ngawang Jinpa Sunang

CHAIRPERSON'S MESSAGE

I, on behalf of all the CCTM members, would like to extend a warm Tashi Delek to all the Sowa Rigpa Practitioners. Sorig Newsletter is published every six months and on this 32nd edition of the newsletter, I would like to focus on three main points. The widespread of the Covid-19 (SARS CoV-2) throughout the world has taken lives of more than seven lakh people in a very short period of time making it the deadliest disease of this century. CCTM formed a special SARS CoV-2 research and expertise team, which would provide guidelines and instructions for the prevention and management of the Covid-19 according to Sowa Rigpa. This team further released two sets of preventive guidelines and Management instructions to be followed by registered members. Gradually, CCTM is also planning for the research work to set up a Covid-19 related reference source in Tibetan language based on the Sowa-Rigpa concepts while integrating western medical point of view on the nature of the virus, how it affects the human body, virus identification and its symptoms. It also aims to garner information from the various western research works.

In the Tibetan medical text, there are 18 different chapters on the prevention and treatment of such epidemic. This text provides practical information about how to tackle such situations and ensure minimum death. Thereby, Sowa Rigpa practitioners practiced these theoretical information such as providing *Rimsung Rilbu*. Knowing the effectiveness of Sowa Rigpa in controlling the spread of the virus, it is high time for Sowa-Rigpa to get the approval and recognition in the international platform. To ensure this, Tibetan medical practitioners, particularly all medical institutions, Central Council of Tibetan Medicine and Central Tibetan Administration should work together with a proper plan to contribute Sowa-Rigpa System for the wellness of all humanity.

1. CCTM Special Meeting

Followed by series of meetings, CCTM members and representative had personally met with concerned officials of Ministry of AYUSH to revise some facts in the Dossier application, which were previously submitted by the central government of India to the UNESCO regarding inscription of Sowa-Rigpa (Tibetan Medicine) under the Intangible Cultural Heritage. The meeting was held at Samyeling, Delhi on 8th & 9th February 2020. During the meeting, the Tibetan term for Intangible Cultural Heritage has been set as *mngonminshulshag rig gnasas* it's an official term use in Tibet and there is also a separate department safeguarding the Tibet's cultural heritage. UNESCO during the 14.com <https://ich.unesco.org/en/10b-representative-list-01098> has discussed on the inscription of Sowa-Rigpa (Tibetan Medicine) under the ICH and finally, it has been referred for the next meeting.

2. Teaching and Health service during Nation's Lockdown

SARS CoV-2, the virus originated from Wuhan, China has been widely spread all over the world and especially in India which led to the announcement of a complete lockdown in India in March 2020. Amid the closing of schools, offices, markets, factories etc., CCTM organized series of virtual classes for the Tibetan students on the introduction of Tibetan medicine and its scope. The resource people for the classes were Dr. Tenzing Jinpa, Dr. Ngawang Jinpa, Dr. Tsultrim Kalsang, Dr. Tsetan Mingyur and Dr. Pema Gyaltzen. 55 students from different schools had attended

the classes and were able to learn more on Tibetan Medicine and its scope in future.

3. Formation of special SARS CoV-2 Research and Expertise team

As per the section 42 of CCTM General (members) rule, special committee has been formed to tackle the Covid-19. This committee consists of eleven members including the senior personal visiting physician of HH the Dalai Lama, CCTM current and former Chairman and the secretary (research experts), and the representatives from Medical institutions.

The first meeting was held on 11th May 2020, in which the member has discussed the significance and objectives of the committee. Later the committee had a several virtual meetings (total 37 hrs) and set up two guidelines for Tibetan medical practitioners - Guidelines on self care and preventive measures of Covid-19 and Guidelines on Management of Covid-19. On 9th June 2020, the committee approached the Department of Health with the set of guidelines for approval.

With the final approval from the Dept. of Health on 22nd June, the committee has announced the set of guidelines in its official websites and to the public via Tibet TV program on 23rd of June. The members have introduced the details of guidelines to all the registered Sowa-Rigpa practitioners.

4. Chamgon Kenting Tai Situ Rinpoche's special talk regarding the pandemic

At this critical stage of the ongoing pandemic, Tibetan physicians must follow the various treatment methods of pandemic especially

enshrined in the text Rinchen Terzoe. As request from CCTM through sMentseepa Aepa Sonam Rinchen, H.E Situ Rinpoche had delivered a lecture on how to practice the methods mentioned in Rinchen Terzoe, the importance of cultivating positive intention while engaging in treatment methods and features of practising the core knowledge of Rinchen Terzoe in today's world. On behalf of every member of CCTM, we would like to express our heartfelt gratitude for enlightening us with the knowledge of this sacred text. Full discourse can be viewed from the CCTM YouTube channel.

5. Series of talk on Covid-19

The spread of Covid-19 in India in March of 2020 led to a nationwide lockdown. During such difficult situation the need for the Sowa-Rigpa doctors to have a discussion arose. Therefore, on 20th April 2020, a Whatapp group of registered Sowa-Rigpa doctors was created and a total 14 sessions covering different topics on Covid-19 among the invited allopathic doctors and Sowa Rigpa practitioners were covered till 30th of June. This program enabled doctors to interact and exchange their knowledge and experiences. The talks and discussion by the doctors have benefited many young doctors greatly.

Topics of Talk Series

1. Causes of general contagious diseases, specifically the Covid-19
2. Types of epidemics; symptoms and prevention of Covid-19
3. Treatment of common epidemics and specific methods of treatment of Covid-19

4. Methods of Sowa Rigpa research focusing on Covid-19
5. Covid-19 response from Sowa-Rigpa
6. Experiences on the management of Covid-19 through Tibetan Medicine
7. Identification of the virus and mode of spread of Covid-19 based on allopathic medicine
8. Measures of collaborative treatment and research on Covid-19
9. Covid-19 Guidelines and instructions for the registered doctors
10. Immune system and its role in combating Covid-19
11. Hidden treasures of Sowa-Rigpa (gtermai lug)
12. Instructions on the Covid-19 test, application of materials for self-protection, prevention of infection
13. How the effectiveness of Medicine varies / increases with materials, mantras, meditative visualization as mentioned in text (rinchengtaermzoe)
14. Introduction to Preventive self care and management of Covid-19. All the above talk series has been uploaded in CCTM official site.

<https://soundcloud.com/central-council-tibetan-medicine>

6. Official visits

As per the guidance of the Department of Health, CTA, Dr Tsering Tsamchoe had officially attended the Conference on Spirituality & Management 2020 from Model to Application at the University of O.P. Jindal in the state of Haryana which was held on 6th and 7th March, 2020. The objective of the

conference was to look for a concrete solution for better and happy environment by indulging good routine conduct. Dr. Tsering Tsamchoe, delivered a talk based on Sowa-Rigpa behavioral concept with the background of love and compassion towards self and others and to overcome the suffering from Buddhist perspective.

7. News in brief

Registration of Doctors:

From January 2020 till 30th June 2020, total 4 doctors have been registered under CCTM making a total of 506 practitioners registered till date. Visit CCTM web link for the detail list of the registered doctors

<http://tibmedcouncil.org/registered-medical-practitioner/>

Members of Friends of Tibetan Medicine:

After the formation of member category for the Friends of Tibetan Medicine, a total of 101 members from 18 different countries have voluntarily registered under this membership. The detailed list of members of the FTM can be found on the below

website. https://tibmedcouncil.org/wp-content/uploads/2020/09/for_website_sept_2020.pdf

Health talk:

An additional task of the council includes public health talks on awareness and prevention of diseases, which have been telecasted on Tibet TV since 2016. Two topics - Safe Contraception and Management of Leucorrhoea were recorded and telecasted in Tibet Online TV.

Distribution of Rimsung Rilbu:

The council was able to make free distribution of 300 Rimsung Rilbu to the staff of CTA through Department of Health.

8. Announcement

During the Covid-19 pandemic, mental stress and panic have been the most common issue among people. In this regard, a special doctor on mental and emotional health was appointed. An allopathic doctor was appointed to help in case of doubt and prevention of Covid-19. Amid the closing of schools, offices, markets, factories etc., CCTM organized series of virtual classes for the Tibetan students on the introduction of Tibetan medicine and its scope. Please below the contact details.

For mental health and Sowa Rigpa consultation
- Contact number: 9882909480

Concern regarding Symptoms of Covid- 19 (Allopathy Doctor) - Contact number: 8627840896

Registration of virtual classes -Contact number: 8629006677

9. Acknowledgement

CCTM would like to thank Mrs. Anna Barreto for her contribution of donation - Rs. 10000/- towards CCTM activities. We would also like to thank CTA Health Department for their continuous support.

Details of CCTM Bank Accounts:

Account Name : Central Council of Tibetan Medicine
Account No. : 20590110016886
IFSC Code : UCBA0002059
MICR Code : 176028096

Address:

UCO Bank, CTA, Dharamsala,
 Distt. Kangra, (H.P.) INDIA

To

If undelivered, kindly return to :

Central Council of Tibetan Medicine

Gangchen Kyishong, Dharamsala-176215, Distt. Kangra, Himachal Pradesh, North India

Tele Fax – + 91 1892 226462 / 8629006677 / 9816095637

Email: chethoe@yahoo.com / cctm2004@gmail.com /

Website: www.bmedcouncil.org